

ningsanstalt. Hertil kommer nu, at Kolding Skole er nylig ombygget og har kostet 33,000 Rd.; det er vel indkommet omtrent en 2000 Rd. ved Salget af Materialer o. s. v., saad den i det Hele har kostet Statskassen omtrent 30,000 Rd. Naar vi nu see hen til, at nye Skolebygninger i Randers og Horsens vilde koste omtrent hver en 29,000 Rd., saa, naar man vilde nedlægge een af disse Skoler, men beholde Kolding Skole, vilde det kunne spare Staten en Udgift af nyskavnte Beløb; saalænge derfor Spørgsmaalet om Horsens og Randers lærde Skolers Bestaaen eller Nedlæggelse ikke er afgjort, forekommer det mig urigtigt at nedlægge Kolding lærde Skole.

Sammerich: Det er i den samme Retning, jeg ønsker at tale, som den, hvori den næstforegaaende Taler har yttret sig med Hensyn til Nedlæggelsen af Kolding Skole; jeg kan i den Henseende referere mig til de Ytringer, der før ere fremsførte heri Salen. Jeg vil saaledes for det Første gjøre opmærksom paa, at Jylland, som man nu endelig er bleven opmærksom paa, i lang Tid har været forsømt, at det trænger til, at man ikke fratager det noget af de Goder, det har. Jylland har været i lang Tid forsømt, men det maatte det finde sig i, saalænge Alting udgif fra Enevoldsmagten, som havde sin Residents i Kjøbenhavn; thi da gjaldt det jo, som Ordspørgtet siger: „at det er Herrens Dine, der gjøre Studen feed“. Men nu, da vi stræbe i andre Henseender at ophjælpe det, bør vi ikke lade det miste nogle af de Goder, som det allerede er i Besiddelse af. Der er sagt her i Salen, at fra Skolen kommer Dplysningen, og der er lagt til, sommetider ogsaa „Forvirring“; ja maaskee; jeg vil imidlertid holde mig til den sædvanlige Tankegang, at det er fra Skolen, den almindelige Dplysning udgaaer, og at det derfor er af største Vigtighed for en Egn, at den har et saadant Centrum. Jeg har levet i Nærheden af Kolding i den Tid, da Skolen skulde oprettes, og jeg veed, med hvilke glade Forhaabninger man hilsende den, og i hele Eggen glædede man sig over, at der vilde komme en saa dygtig Udstyret Skole, thi det var nemlig den bedre Udstyrelse

man glædede sig over; — og nu vil man nedlægge den. Der er bleven gjort opmærksom paa, at alle de jydsk Skoler laae som i en Klump, men hvis nu f. Ex. Kolding Skole blev nedlagt, saa vilde den hele Strækning fra Horsens til Haderslev, eller omtrent 12 Mil, være berøvet al den intelligente Dannelse, der kan knytte sig til en saadan Skoles Tilværelse, — og det er dog en temmelig betydelig Strækning af Jylland, der ingensinde hører til den mindst befolkede, og hvis Beboere ere temmelig velhavende og rige Bønder. Jeg skal med et Par Ord ogsaa berøre Sagen fra Kolding Byes særegne Standpunkt. At det er af stor Vigtighed for en By i oeconomic Henseende at have en lærd Skole, det see vi allerede af den Kjendsgjerning, at Horsens har gjort saa store Dyppresser for at beholde sin lærde Skole; men, som en foregaaende æret Taler gjorde opmærksom paa, har Kolding lidt meget i den senere Tid, idet den har mistet Garnison og Amtstue, foruden hvad den har lidt ved Krigen; ei heller har den vistnok nogen synderlig Fordeel ved Toldgrændsens Ophævelse. Derfor er det en Sag af højeste Vigtighed for Kolding, om just ikke en ligefrem Livsfag, at den beholder sin lærde Skole, og alle de, som ere inde i disse Sager, have derfor interesseret sig meget derfor; iblandt dem skal jeg her nævne Amtmanden for Velle Amt. Det er disse Betænkkeligheder, deels fra Dplysningens Standpunkt og deels fra Kolding Byes oeconomic Standpunkt, hvorpaa jeg skal tillade mig at henlede det ærede Things Opmærksomhed.

Alberti: Det er vistnok let begribeligt, at Kolding By udstøder et Hjertesuk ved at miste Latinskolen og det er ogsaa aldeles tilgiveligt, at de Herrer Rigsdagsmænd for Kolding og Velle ere de, som drage dette Suk igjennem Thinget; men jeg troer ikke, at dette Suk vil trænge ret dybt ind; thi man har ved saa mange andre Leiligheder, hvor der var Tale om at ihjelslaae en Skole, hørt ligesaa dybe Suk, uden at det har hjulpet Noget. Man har jo fra Slagelse, fra Helsingør og rundt omkring i Landet, hvor man har villet nedlægge en Skole, allestider hørt stor Beska-